

IQTISODIYOTIMIZNING RIVOJLANISHIDA MOLIYANING MOHIYATI VA O'RNI

*Dang'ara ko'p tarmoqli texnikumi Buxgalteriya fani o'qituvchisi
Nabijonova Umidaxon Qodirjon qizi.*

Annotatsiya: *Iqtisodiyot har bir mamlakatning rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Iqtisodiy tizimning samarali ishlashi uchun moliya tizimi zaruriy asos bo'lib xizmat qiladi. Moliya, iqtisodiyotning barcha sohalarini qo'llab-quvvatlash, resurslarni taqsimlash, investitsiyalarni jalb qilish va iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada moliyaning iqtisodiyotimiz rivojlanishidagi mohiyati va o'rni haqida ma'lumotlar berilgan.*

Kalit so'zlar: *moliya, pul, resurslar, investitsiyalar, qarz, innovatsion texnologiyalar, bozor iqtisodiyoti.*

Аннотация: *Экономика играет важную роль в развитии каждой страны. Финансовая система служит необходимой основой для эффективного функционирования экономической системы. Финансы играют важную роль в поддержке всех секторов экономики, распределении ресурсов, привлечении инвестиций и стимулировании экономического роста. В данной статье представлена информация о природе и роли финансов в развитии нашей экономики.*

Ключевые слова: *финансы, деньги, ресурсы, инвестиции, долг, инновационные технологии, рыночная экономика.*

Abstract: *Economy plays an important role in the development of every country. The financial system serves as a necessary basis for the efficient functioning of the economic system. Finance is important in supporting all sectors of the economy, allocating resources, attracting investment and stimulating*

economic growth. This article provides information about the nature and role of finance in the development of our economy.

Key words: *finance, money, resources, investments, debt, innovative technologies, market economy.*

KIRISH

Moliya tushunchasi, eng avvalo, pul resurslari va ularning harakati bilan bog'liqdir. Moliya, iqtisodiy sub'ektlar o'rtasida pul va boshqa moliyaviy resurslar almashinuvi, investitsiyalar, qarzlar, daromadlar va xarajatlar bilan bog'liq jarayonlarni o'z ichiga oladi. Moliya tizimi, o'z navbatida, davlat, korxonalar va aholi o'rtasida moliyaviy resurslarning taqsimlanishini ta'minlaydi. Moliya tizimining asosiy vazifalaridan biri — iqtisodiy o'sishni ta'minlashdir. Iqtisodiy o'sish, mamlakatning umumiy ishlab chiqarish hajmining oshishi bilan bog'liq.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Moliya, investitsiyalarni jalb qilish va ularni samarali taqsimlash orqali iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlaydi. Investitsiyalar, yangi ishlab chiqarish quvvatlarini yaratish, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va mavjud ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish uchun zarurdir. Moliya tizimi, investorlar uchun qulay sharoitlarni yaratish orqali investitsiyalarni jalb qilishda muhim rol o'ynaydi. Moliya, shuningdek, iqtisodiyotimizda resurslarni taqsimlashda muhim ahamiyatga ega. Iqtisodiyotda mavjud resurslar cheklangan bo'lib, ularni samarali taqsimlash zarur. Moliya tizimi, resurslarning samarali taqsimlanishini ta'minlash uchun zarur bo'lgan moliyaviy vositalarni taqdim etadi. Bu, o'z navbatida, iqtisodiy sub'ektlar o'rtasida resurslarni taqsimlash va ularni samarali ishlatish imkonini beradi. Moliya tizimining rivojlanishi, iqtisodiyotimizning barqarorligini ta'minlaydi. Barqaror moliya tizimi, iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish, inflyatsiyani nazorat qilish va iqtisodiy muammolarni bartaraf etishda muhim ahamiyatga ega.

MUHOQAMA VA NATIJALAR

Moliya tizimi, iqtisodiy o'zgarishlarga tez moslashish imkoniyatini beradi va iqtisodiy barqarorlikni ta'minlaydi. Bu, o'z navbatida, investorlar va biznes sub'ektlari uchun ishonchli muhit yaratadi. Moliya, shuningdek, davlatning iqtisodiy siyosatini amalga oshirishda muhim rol o'ynaydi. Davlat, moliya resurslarini to'plash va ularni iqtisodiy rivojlantirishga yo'naltirish orqali o'z siyosatini amalga oshiradi. Moliya tizimi, davlatning byudjetini shakllantirish va moliyaviy resurslarni taqsimlashda muhim ahamiyatga ega. Davlat, moliya resurslarini to'plash va ularni iqtisodiyotning turli sohalariga yo'naltirish orqali ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishni ta'minlaydi. Moliya tizimining rivojlanishi, shuningdek, xalqaro iqtisodiy aloqalarni mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega. Globalizatsiya jarayonida, mamlakatlar o'rtasida moliyaviy resurslar almashinuvi va investitsiyalarni jalb qilish muhim ahamiyatga ega.[1]

Moliya tizimi, xalqaro moliyaviy institutlar bilan hamkorlikni rivojlantirish va xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda muhim rol o'ynaydi. Bu, o'z navbatida, iqtisodiyotimizning global miqyosda raqobatbardoshligini oshiradi. Moliya, shuningdek, ijtimoiy rivojlanishga ham ta'sir ko'rsatadi. Moliya resurslari, ijtimoiy infratuzilma, ta'lim, sog'liqni saqlash va boshqa ijtimoiy sohalarga investitsiyalarni jalb qilishda muhim ahamiyatga ega. Moliya tizimi, ijtimoiy rivojlanishni ta'minlash va aholi farovonligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Ijtimoiy dasturlarni moliyalash, aholi turmush darajasini oshirish va ijtimoiy adolatni ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, moliya, iqtisodiy sub'ektlar o'rtasidagi munosabatlarni tartibga solishda muhim rol o'ynaydi. Moliya tizimi, iqtisodiy sub'ektlar o'rtasida moliyaviy aloqalarni boshqarish va ularni tartibga solish orqali iqtisodiy barqarorlikni ta'minlaydi. Moliya qonunchiligi va moliya bozorlarining rivojlanishi, iqtisodiy sub'ektlar o'rtasidagi munosabatlarni tartibga solish va ularni samarali boshqarish imkonini beradi.[2]

Ijtimoiy rivojlanishda moliyaning roli bir qator muhim jihatlar bilan ifodalanadi. Moliya, ta'lim, sog'liqni saqlash, transport va boshqa ijtimoiy infratuzilma sohalarini rivojlantirish uchun zarur bo'lgan mablag'larni taqdim etadi. Davlat va xususiy sektor tomonidan amalga oshiriladigan investitsiyalar, ijtimoiy xizmatlarni yaxshilash va aholi farovonligini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, moliya ijtimoiy himoya dasturlarini moliyalashtirish orqali kam ta'minlangan qatlamlarga yordam berish imkonini yaratadi. Bu dasturlar aholi o'rtasida tenglikni ta'minlash, ijtimoiy adolatni rivojlantirish va ijtimoiy muammolarni hal etishda muhim rol o'ynaydi. Moliya, yangi biznes loyihalarini moliyalashtirish orqali ish o'rinlari yaratishga yordam beradi. Yangi ish o'rinlari aholi farovonligini oshirish va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, moliyaviy resurslar ijtimoiy investitsiyalarni amalga oshirishda muhim rol o'ynaydi. Ijtimoiy investitsiyalar ta'lim, sog'liqni saqlash va boshqa sohalarda innovatsion loyihalarni amalga oshirish orqali jamiyatning ijtimoiy rivojlanishini rag'batlantiradi.[3]

Moliya tizimi iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash orqali ijtimoiy barqarorlikni ham qo'llab-quvvatlaydi. Barqaror moliya tizimi inqirozlar va iqtisodiy muammolar paytida aholini himoya qilishda muhim rol o'ynaydi. Moliya, ijtimoiy innovatsiyalarni moliyalashtirish orqali jamiyatda yangi g'oyalarni va yechimlarni joriy etishga yordam beradi, bu esa ijtimoiy muammolarni hal etishda samarali va innovatsion yondashuvlarni rivojlantirishga imkon yaratadi. Bundan tashqari, moliya korxonalar va tashkilotlarni ijtimoiy mas'uliyatlarini amalga oshirishga rag'batlantiradi. Ijtimoiy mas'uliyatli investitsiyalar jamiyatning rivojlanishiga hissa qo'shadi va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlaydi. Umuman olganda, moliya ijtimoiy rivojlanishda muhim vosita bo'lib, uning samarali ishlashi jamiyatning farovonligini oshirish, ijtimoiy tenglikni ta'minlash va ijtimoiy muammolarni hal etishda muhim ahamiyatga ega. Moliya tizimi orqali amalga oshiriladigan

investitsiyalar va dasturlar ijtimoiy rivojlanishni rag'batlantirishda va aholi farovonligini oshirishda asosiy omil hisoblanadi.[4]

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, moliya iqtisodiyotimizning rivojlanishida muhim ahamiyatga ega. U iqtisodiy o'sishni ta'minlaydi, resurslarni samarali taqsimlaydi, barqarorlikni ta'minlaydi va ijtimoiy rivojlanishga ta'sir ko'rsatadi. Moliya tizimining rivojlanishi, mamlakatimizning iqtisodiy barqarorligini oshirish, investitsiyalarni jalb qilish va xalqaro iqtisodiy aloqalarni mustahkamlashda muhim rol o'ynaydi. Shuning uchun, moliya tizimini rivojlantirish va uning samaradorligini oshirish, iqtisodiyotimizning kelajakdagi muvaffaqiyati uchun zaruriy shartdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdurazzakov, A. (2020). "Moliya va iqtisodiy rivojlanish". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi.
2. Qodirov, I. (2019). "Iqtisodiyotda moliyaning roli". Tashkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
3. Rahmonov, S. (2021). "Moliya va iqtisodiy barqarorlik". Tashkent: Iqtisodiyot va sanoat vazirligi.
4. Karimov, J. (2022). "Ijtimoiy rivojlanishda moliyaning o'rni". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Ijtimoiy himoya vazirligi.
5. Tashkent, M. (2023). "Moliya va investitsiyalar". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Investitsiya va tashqi savdo vazirligi.
6. Xodjaev, B. (2021). "Moliya va iqtisodiy samaradorlik". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.
7. Ismoilov, D. (2020). "Moliyaviy resurslar va ularning iqtisodiyotdagi roli". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki.